

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Nader onderzoek beschermde soorten, Helmweg 10, Groote Keeten

projectnummer: 218.26.00.02.01.02

Onderwerp: Nader onderzoek rugstreeppad, huismus, gierzwaluw, vleermuis en kerkuil

Datum: 28-07-2020

Aanleiding

In het kader van planvorming aan de Helmweg 10 in Groote Keeten is op 16 oktober 2017 ecologisch onderzoek uitgevoerd door BügelHajema Adviseurs. Uit dit Advies Natuurwaarden komt naar voren dat in de te slopen bebouwing binnen het plangebied mogelijk jaarrond beschermde nest- of verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw en vleermuizen aanwezig zijn. Om te bepalen of deze soortgroepen aanwezig zijn is aanvullend onderzoek uitgevoerd. Daarnaast zijn de suggesties van de RUD (OD-NHN) om onderzoek te doen naar rugstreeppad en op kerkuil te letten, meegenomen.

Op basis van het nader onderzoek kan vervolgens worden bepaald of als gevolg van de beoogde ontwikkelingen sprake is van overtreding van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming (Wnb). Voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit aanvullend onderzoek.

Rugstreeppad

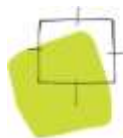
ONDERZOEKSMETHODE

Het onderzoek naar rugstreeppad is uitgevoerd op basis van het soortinventarisatieprotocol voor de rugstreeppad van het Netwerk Groene Bureaus¹.

Tijdens drie avondbezoeken is tijdens geschikte weersomstandigheden geluisterd naar de roep en kooractiviteit van rugstreeppad en is met behulp van een zaklamp gezocht naar eisnoeren, larven en juvenielen. De data en omstandigheden van de bezoeken staan vermeld in tabel 1.

¹ Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen (2017) Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming versie juli 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de inventarisaties voor rugstreeppad

Datum	Tijd	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
12 april 2020	21:00 - 21:30 uur	20:34 uur	Bewolkt, droog, wind 3 Bft	12 °C
25 mei 2020	23:50 - 00:00 uur	21:45 uur	Helder, droog, wind 2 Bft	14 °C
15 juni 2020	22:00 - 22.30 uur	22:05 uur	Helder, droog, wind 1-2 Bft	17 → 19°C

RESULTATEN

Tijdens alle drie de veldbezoeken zijn binnen het plangebied geen rugstreeppadden gehoord of gezien. Wel is er in op drie plekken in de omgeving (natuurreserveaat Botgat, een gebied ten zuiden van Groote Keeten en een gebied rondom Callantsoog) activiteit van rugstreeppad vastgesteld.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR RUGSTREEPPAD

Uit de drie veldbezoeken voor rugstreeppad komt naar voren dat binnen het plangebied geen leefgebied voor rugstreeppad aanwezig is.

Huismus

METHODE

Het onderzoek naar huismus is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het kennisdocument van huismus (BIJ12, 2017)². Het plangebied is op 10 april en 27 mei 2019 onderzocht op aanwezigheid van huismussen, al dan niet met nestindicerend gedrag (zoals huismussen met nestmateriaal en zingende mannetjes). Het onderzoek is uitgevoerd door één persoon (ecoloog, broedvogeldeskundige). De omstandigheden tijdens de inventarisatie zijn weergegeven in tabel 2.

Tabel 2. Omstandigheden tijdens de huismusinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst	Weer	Temperatuur
10-04-2020	07:10 - 08:20 uur	06:54 uur	Helder, droog, wind 4 Bft	5 °C
27-04-2020	07:00 - 08:00 uur	06:17 uur	Helder, droog, wind 1-2Bft	12 °C

RESULTATEN

In het pannendak van de boerderijwoning broeden 7 tot 8 paren huismus.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR HUISMUS

Uit de twee veldbezoeken voor huismus komt naar voren dat binnen het plangebied 8 jaarrond beschermde huismusnesten aanwezig zijn.

² BIJ12 (2017a). Kennisdocument Huismus, versie 1.0.

Gierzwaluw

METHODE

Het onderzoek naar gierzwaluw is uitgevoerd volgens de werkwijze zoals beschreven in het Kennisdocument gierzwaluw (Bij12, 2017b)³. Ten behoeve van de gierzwaluwinventarisaties is het plangebied en de omgeving op de avonden van 1 juni, 15 juni en 1 juli 2020 onderzocht op de aanwezigheid van gierzwaluwen. Het onderzoek is uitgevoerd door twee personen (ecoloog, broedvogelkundige). De omstandigheden tijdens de inventarisatie zijn weergegeven in tabel 3.

Tabel 3. Omstandigheden tijdens de gierzwaluwinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondergang	Weer	Temperatuur
01-06-2020	21:00 - 23:45 uur ^a	21:57 uur	Licht bewolkt, droog, wind 2-3 Bft	15 → 12 °C
15-06-2020	21:00 - 22:30 uur	22:08 uur	Helder, droog, wind 1-2 Bft	17 → 19°C
01-07-2020	21:00 - 23:50 uur ^a	22:09 uur	Bewolkt, wind 4 → 3 Bft	17°C

^a = in combinatie met vleermuisonderzoek

RESULTATEN

Tijdens de eerste inventarisatie op 1 juni zijn twee passerende gierzwaluwen waargenomen boven het erf. Laag gierende of invliegende gierzwaluwen zijn niet waargenomen. Tijdens de tweede inventarisatie passeerden rond 22.15 uur twee gierzwaluwen het erf aan de noordzijde. Ook tijdens deze rondes zijn geen laag gierende of invliegende gierzwaluwen waargenomen. Tijdens het laatste veldbezoek zijn geen gierzwaluwen op of rond het erf waargenomen.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR GIERZWALUW

Uit de drie veldbezoeken voor gierzwaluw komt naar voren dat binnen het plangebied geen jaarrond beschermde nestplaatsen van gierzwaluw aanwezig zijn. Gierzwaluwen hebben zeer grote foerageergebieden, zodat het plangebied hooguit een zeer klein onderdeel vormt van het foerageergebied van gierzwaluw.

Vleermuizen

METHODE

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 2017⁴. In voorliggende situatie zijn in de periode half augustus - begin oktober 2019 twee inventarisaties (avondbezoeken) uitgevoerd, gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven. In de periode half mei - half juli

³ Bij12 (2017c). Kennisdocument gierzwaluw *Apus apus*, versie 1.0.

⁴ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

2020 zijn 3 inventarisaties uitgevoerd (2 avondbezoeken en 1 ochtendbezoek) specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven.

De eerste ronde in de kraamperiode en de twee inventarisaties in de paarperiode zijn uitgevoerd door twee onderzoekers. De overige inventarisaties zijn uitgevoerd door één persoon.

Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x batdetectors. Met een opnameapparaat zijn zo nodig geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd.

Tabel 4. Omstandigheden tijdens de vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsopkomst/ ondergang	Weer	Temperatuur
02-09-2019	20:30 - 22:50 uur	20:28 uur	Bewolkt, droog, wind 3 Bft	17 °C
24-09-2019	22:30 - 00:30 uur	19:35 uur	Licht bewolkt, droog, wind 1 -2 Bft	14 °C
16-05-2020	03:15 - 05:30 uur	05:19 uur	Helder, wind 1 -2 Bft	13 °C
01-06-2020	20:30 - 23:45 uur ^b	21:51 uur	Licht bewolkt, droog wind 2-3 Bft	15 → 12 °C
01-07-2020	21:00 - 00:05 uur ^b	22:03 uur	Bewolkt, droog, wind 4 → 3 Bft	17 °C

^b in combinatie met gierzwaluw

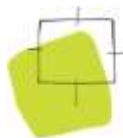
RESULTATEN INVENTARISATIE PAARPERIODE

Op 2 september 2019 is vanaf 21:11 uur de eerste waarneming van een foeragerende gewone dwergvleermuis bij de windsingel ten oosten van het plangebied gedaan. Om 21:30 uur is een tweede foeragerende gewone dwergvleermuis waargenomen bij de woning aan de zuidzijde van het plangebied. Om 22:15 uur is aan de noordzijde van het plangebied nogmaals een gewone dwergvleermuis waargenomen. Deze liet kortstondig (in vlucht) enkele malen een werfroep horen. Hierbij is geen activiteit waargenomen die wijst op een binding met het gebouw.

Het tweede veldbezoek is gedurende het middernachtelijke uur uitgevoerd om de kans op de waarneming van werfroepende dieren (ruige dwergvleermuis) te vergroten. Aan de windsingel ten oosten van het plangebied is gedurende het eerste half uur van deze ronde een foeragerende gewone dwergvleermuis aanwezig. Verder werd even na middernacht gedurende een kleine tien minuten met enige regelmaat een werfroepende gewone dwergvleermuis waargenomen langs de Helmweg. Deze vloog in westelijke richting verder. De waargenomen vleermuis had geen binding met de betreffende gebouwen op het erf, een paarverblijfplaats van gewone dwergvleermuis is niet waargenomen. Als laatste passeerde er om 0:25 uur nog een gewone dwergvleermuis het plangebied.

RESULTATEN INVENTARISATIE KRAAMPERIODE

Tijdens het ochtendbezoek van 16 mei 2020 vloog er om 3:39 uur aan de noordoostzijde van het erf één gewone dwergvleermuis richting het zuidoosten. Om 4:06 uur passeerde één laatvlieger aan de

zuidzijde van de Helmweg. Andere vleermuizen en eventueel invliegende dieren zijn tijdens dit bezoek niet waargenomen op of rond het erf. Om 23:05 uur op 1 juni 2020 passeerde een gewone dwergvleermuis het erf aan de zuidoostzijde. Uitvliegende vleermuizen of andere waarnemingen zijn niet aangetroffen. Tijdens het veldonderzoek van 1 juli 2020 zijn helemaal geen waarnemingen van vleermuizen op of rond het erf gedaan.

FUNCTIE VAN HET PLANGEBIED VOOR VLEERMUIZEN

Bij vleermuizen wordt onderscheid gemaakt in de volgende functies: kraamverblijf, zomerverblijf, paarverblijf, winterverblijf, foerageergebied en vliegroute.

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in de slopen bebouwing geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Het plangebied vormt een zeer klein onderdeel van het foerageergebied van gewone dwergvleermuis. Tijdens de bezoeken zijn geen belangrijke vliegroutes van vleermuizen in of langs het plangebied vastgesteld.

Kerkuil en overige broedvogels

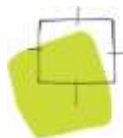
Tijdens het huismusonderzoek is ook gelet op andere broedvogels. Op 1 juni 2020 om 20:30 uur heeft een inspectie van de schuren plaatsgevonden, waarbij gezocht is naar braakballen of andere sporen van kerkuil.

Er zijn geen sporen van kerkuil of andere uilen aangetroffen.

In de voormalige boerderij zijn drie broedparen van spreeuw en twee broedparen van kauw aanwezig. Tevens bevindt zich een broedpaar spreeuw in de schuur tussen de loopstal en de oude boerderij. In de voormalige loopstal zijn verder twee broedparen van holenduif aanwezig.

Andere broedvogels op en rond het erf betreffen: heggemus, tjiftjaf, merel, koolmees, houtduif, zwartkop, braamsluiper, zanglijster en fitis. In het aanliggende bloembollenperceel zijn een roepende patrijs en drie territoria van veldleeuwerik waargenomen.

Verder zijn in de directe omgeving waarnemingen gedaan van lepelaar, blauwe reiger, Kievit, grutto, wulp, tureluur, goudplevier, havik, putter, groenling, zwarte kraai en ekster, maar deze soorten zijn niet als broedvogel op of rond het erf waargenomen.

Conclusie

Op basis van de hierboven beschreven onderzoeken kan worden geconcludeerd dat er in het plangebied geen voortplantingsbiotoop of leefgebied van rugstreeppad, nesten van gierzwaluw of kerkuil of verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Er is geen sprake van een verbodsovertreding in het kader van de Wnb ten aanzien van rugstreeppad, gierzwaluw, kerkuil of vleermuizen. Een ontheffing van de Wet natuurbescherming is voor deze soorten niet nodig.

Bij de sloop van de bebouwing gaan wel acht jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus verloren. Voor de uitvoering van het plan is een ontheffing van de Wet natuurbescherming (Wnb) voor deze soort nodig.

Rugstreeppad is tijdens de inventarisatierondes gehoord in de directe omgeving van het plangebied maar niet binnen het plangebied. Vanwege die nabijheid is het zaak om er voor te zorgen dat het plangebied in de periode van de werkzaamheden niet toegankelijk is voor rugstreeppad. Wij adviseren om ervoor te zorgen dat bij de werkzaamheden op braakliggende (zand)grond geen plassen ontstaan, die kunnen dienen als voortplantingshabitat van rugstreeppad. De pioniersoort rugstreeppad staat erom bekend dat dergelijke locaties snel kunnen worden gekoloniseerd. Indien deze soort zich vestigt, kunnen de werkzaamheden worden stilgelegd. Om te voorkomen dat de rugstreeppad zich vestigt is het aan te raden om ook een amfibieënscherm rondom de bouwplaats aan te brengen.

In de bebouwing zijn nesten aangetroffen van spreeuw en op het erf zijn koolmezen waargenomen. De nesten van spreeuw en koolmees vallen, naast dat ze tijdens het broedseizoen beschermd zijn, ook onder jaarrond beschermd categorie 5 soorten (jaarrond beschermd bij zwaarwegende feiten of als ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen). In de omgeving is evenwel voldoende alternatieve nestgelegenheid aanwezig voor deze soorten.

Er dient daarnaast rekening te worden gehouden met het broedseizoen van overige vogels. Het vernielen en beschadigen van nesten van vogels tijdens het broedseizoen is verboden.

Wat betreft de waargenomen territoria van veldleeuwerik verwijzen we naar pagina 24 van het Advies Natuurwaarden waarin ook is aangegeven dat het plangebied en de omgeving thans binnen de huidige verstoringszone voor weidevogels om bebouwing valt. Hierdoor zal in de praktijk geen verstoring van weidevogels optreden tijdens de aanlegfase. Het weidevogelleefgebied buiten het bestaande erf wordt niet toegankelijk gemaakt in de gebruiksfase, zodat ook tijdens de gebruiksfase geen sprake is van zal zijn van verstoring van weidevogelleefgebied in en om het plangebied.